

آفات و بیماری‌های گیاهی
جلد ۷۹، شماره ۱، شهریور ۱۳۹۰

گزارش کوتاه علمی

یک گزارش جدید از کنه‌های زیر جنس *Antennoseius* (*Antennoseius*) از ایران. دکتر شهرورز کاظمی^{۱*}، مهندس سارا نصرت‌پناه^۲ و مهندس عباس محمدی خرم‌آبادی^۳؛ مرکز بین‌المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی، صندوق پستی ۱۱۷-۱۵۳۶۷، کرمان، ایران^۱؛ گروه گیاه‌پرشناسکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه زابل، ایران^۲؛ دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی داراب، دانشگاه شیراز، ایران^۳. مسئول مکاتبات: *shahroozkazemi@yahoo.com

جنس *Antennoseius* Berlese, 1916 دارای حدود ۶۰ گونه‌ی توصیف شده از سراسر جهان است (۱). در سال ۱۹۷۷ این کنه‌ها را به دو زیرجنس *Vitzthomia* Thor, 1930 و *Antennoseius* s. str. تقسیم کرد (۲). کنه‌های این جنس در خاک و خاکبرگ، لانه‌ی پستانداران و به صورت مسافر (فورتیک) مرتبط با سوسک‌های خانواده *Carabidae* یافت شده‌اند (۳; ۴; ۵). در بررسی‌های انجام شده روی کنه‌های میان استیگمای خاکزی منطقه‌ی تهران در ماه‌های خرداد و تیر سال ۱۳۸۸ و کنه‌های خاکزی مزارع چغندرقند منطقه‌ی داراب از استان فارس در تاریخ ۱۳۸۴/۹/۲۵ و نیز کنه‌های خاکزی مزارع یونجه اطراف شهر کرمان در تاریخ ۱۳۸۶/۴/۱۴ *Antennoseius* (A.) *bacatus* Athias-Henriot, 1961 تعدادی نمونه‌ی ماده از کنه‌ی *Antennoseius* (A.) *bacatus* Athias-Henriot, 1961 جمع‌آوری و شناسایی شد که این اولین گزارش این گونه از ایران محسوب می‌شود.

ویژگی‌های افتراقی این گونه عبارتند از: صفحه‌ی پشتی دو قسمتی و دارای نقوش مشبک و منقوط؛ موهای ۱۱-پهن و مضرس؛ سایر موهای سطح پشتی و تعدادی از موهای ناحیه‌ی شکمی آپیستوزوما پهن نبوده، اما دارای پرzedهای فراوان؛ بقیه‌ی موهای سطح شکمی ایدیوزوما شامل موهای سینه‌ای، جنسی و مخرجی سوزنی شکل و صاف؛ صفحه‌ی پودونوتال دارای ۲۱ جفت مو؛ صفحه‌ی آپیستونوتال دارای ۱۶ جفت مو به علاوه‌ی سه موی منفرد در بین موهای J1-J4؛ صفحه‌ی شکمی-مخرجی دارای دو جفت مو علاوه بر موهای اطراف مخرجی؛ حاشیه‌ی جلویی تکثوم دندانه‌دار و در ماده‌ی بالغ دارای سه بر جستگی پهن و مضرس می‌باشد.

کاظمی و همکاران: یک گزارش جدید از کنه‌های زیر جنس (*Antennoseius*) از ایران

A new record of the subgenus *Antennoseius* (*Antennoseius*) (Mesostigmata: Ascidae) from Iran. Dr. Sh. Kazemi^{1*}, Eng. S. Nosratpanah² and Eng. A. Mohammadi Khoramabadi³. Department of Biodiversity, International Center for Science, High Technology & Environmental Sciences, P. O. Box: 76315-117, Kerman, Iran¹; Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Zabol University, Iran²; Faculty of Agriculture and Natural Resources of Darab, University of Shiraz, Iran³. Corresponding author: shahroozkazemi@yahoo.com*.

The genus *Antennoseius* (Berlese, 1916) includes about 60 described species (1). Bregetova (1977) erected two subgenera for the genus: *Antennoseius* s. str. and *Vitzthumia* Thor, 1930 (2). These mites occur in soil and litter, nest of mammals and associated with ground beetles (3; 4; 5).

During a survey on edaphic Mesostigmata in Tehran region in June and July 2009, an ascid mite was collected and identified as *Antennoseius* (*A.*) *bacatus* Athias-Henriot, 1961. The species was collected during an investigation on mites fauna of sugar beet in Darab region in 16 December 2006 and also edaphic mites fauna of alfalfa in Kerman in 5 July 2008. This is the first report of this species from Iran.

Differential diagnosis: Dorsal shield divided with granulated reticulation patterns; setae j1 expanded and pubescent; other dorsal and some opistogastral setae not expanded and densely plumose, and rest of ventral idiosomal setae, including sternal, genital and anal setae, needle-like and smooth; podonotal shield with 21 pairs of setae; opisthonotal shield with 16 pairs of setae and three pairs of unpaired setae between J1-J4; anterior margin of sternal shield almost smooth and posterior margin irregularly concave; sternal setae st1 and st4 in female off the shield; ventrianal shield of female with two pairs of setae in addition to circum-anal setae; anterior margin of tectum serrate and in female with three short dentate projections.

References: (1) F. BEAULIEU *et al.* Canada. Zootaxa, 1961: 37-57, 2008; (2) N. G. BREGETOVA, pp. 244–254. (Nauka: Leningrad) [in Russian], 1977; (3) R. B. HALLIDAY *et al.* Invertebrate Taxonomy, 12: 1-54, 1998; (4) W. KARG, Cohors Gamasina Leach. Raubmilben. (2nd Edn.) Die Tierwelt Deutschlands, 59: 1–523, 1993; (5) P. MAŠÁN, Biologia, Bratislava, 52: (5), 625-628, 1997.